

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5CoE/35/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715210831
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6715210831.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a členov senátu JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD., v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Vajnorská č. 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464, zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou so sídlom v Bratislave, Martinčekova č. 13, proti povinným: 1./ C. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. M. - O. XXX, XXX XX X. D., a 2./ P. Q., nar. XX.XX.XXXX, s hláseným pobytom bezdomovkyne v meste N., o vymoženie pohľadávky oprávneného v sume 8 150,47 eur a príslušenstva, vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Kálmána Mikszatha č. 268, 979 01 Rimavská Sobota pod spisovou značkou EX 7449/2015, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 17Er/375/2015-31 zo dňa 17.03.2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie podľa ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa domáha vedenia exekučného konania na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného pri obchodnej spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s. so sídlom Sienkiewiczova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 35 862 882 pod spis. zn. PB-O/0411/0029 zo dňa 07.06.2013. Predmetom rozhodcovského konania bolo uplatnenie nároku žalobcu zo Zmluvy o úvere č.XXXXXXXXXXX, uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnými dňa 23.01.2009 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej právny predchodca oprávneného poskytol povinným úver a povinní sa zaviazali poskytnuté finančné prostriedky splácať v pravidelných mesačných splátkach. Rozhodcovský súd svoju právomoc prejednať nárok oprávneného a vo veci rozhodnúť odvodil od rozhodcovskej doložky upravenej v čl. 10.2.2. Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú integrálnou súčasťou zmluvy o úvere.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že zmluva o úvere uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného ako veriteľom a povinnými ako dlžníkmi, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok je zmluvou o spotrebiteľskom úvere s poukazom na ust. § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere. Pri vyslovení uvedeného právneho záveru vychádzal súd z povahy zmluvných strán, predmetu podnikateľskej činnosti právneho predchodcu oprávneného a v konečnom dôsledku aj z obsahu zmluvy, nakoľko je zjavné, že ide o právny vzťah medzi spotrebiteľmi na jednej strane a dodávateľom na strane druhej. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné aplikovať na tento

právny vzťah aj normy spotrebiteľského práva, predovšetkým ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zaručujúce spotrebiteľom ochranu ich práv pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Uvedené sa neuplatní v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto boli vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ochrana pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve sa neobmedzuje len na zmluvné dojednania obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach, ale týka sa akéhokoľvek zmluvného ustanovenia, s ktorým sa v zmysle ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ mal síce možnosť oboznámiť, ale nemohol ovplyvniť jeho obsah.

5. Súd posudzoval neprijateľnosť konkrétnych zmluvných dojednaní nielen prostredníctvom demonštratívneho výpočtu neprijateľných podmienok obsiahnutých v ust. § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka, ale aj prostredníctvom generálnej klauzuly ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S poukazom na citované zákonné ustanovenia konštatoval, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko spôsobuje dôsledky predpokladané ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Požadovanú rovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov spotrebiteľskej zmluvy nie je spôsobilé zaručiť dojednanie obsiahnuté v rozhodcovskej doložke, ktoré právo výberu spôsobu riešenia sporu a aj subjektu majúceho vyriešiť prípadný spor účastníkov hmotnoprávneho vzťahu zveruje žalobcovi. Iniciovanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy spotrebiteľom je podľa názoru súdu teoretické až nepravdepodobné, nakoľko okruh možných požiadaviek nesplnených druhou zmluvnou stranou je do značnej miery obmedzený. Uvedenú nerovnováhu neeliminuje ani právo dlžníka odmietnuť rozhodcovskú doložku obsiahnutú vo všeobecných obchodných podmienkach písomne najneskôr pri uzavretí zmluvy, ktoré súd považuje za nereálne a fiktívne. Nekalou podmienkou sa javí už len skutočnosť, že spotrebiteľovi je zo strany veriteľa nanútené podrobenie sa právomoci rozhodcovského súdu vykonaného zmluvným partnerom spotrebiteľa.

6. Rozhodcovskú doložku súd nepovažoval za dohodnutú individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do všeobecných obchodných podmienok (ďalej aj „VOP“). Rozhodcovská doložka bola súčasťou formulárovej zmluvy pripravenej hromadne pre viacero spotrebiteľov naraz a spotrebiteľ nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah. Nakoľko bol obsah rozhodcovskej doložky vopred pripravený, len ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ si bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie.

7. Z dôvodov uvedených vyššie dospel súd k záveru, že právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci bola založená na absolútne neplatnom právnom úkone, preto exekučný titul ním vydaný je exekučným titulom vydaným v rozpore so zákonom. Na základe uvedeného súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

8. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie alebo aby napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Ako dôvody podania odvolania uviedol ustanovenia § 205 ods. 2, písm. a/, d/, f/, e/ v spojení s § 221 ods. 1, písm. d/, f/, h/ O.s.p., a že oprávnený nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

9. V odvolaní namietal, že súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorý mu vyplýva z Exekučného poriadku v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Domnieval sa, že podľa ust. § 44 ods. 2 je súd oprávnený skúmať výlučne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, nemá však zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny, napr. zmluvu o úvere a rozhodcovskú doložku v nej obsiahnutú. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhodoval rozhodcovský súd, preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola súdom opätovne posúdená. Exekučný súd sa tak mal v rámci materiálneho prieskumu obmedziť len na preskúmanie rozhodcovského rozsudku z dôvodov podľa ust. § 45 ods. 1 a 2 zák. č. 244/2002

Z. z. o rozhodcovskom konaní a zdržať sa konania mimo svojej právomoci v zmysle posudzovania jeho vecnej správnosti. V danom prípade bol exekučný titul vydaný na základe dohody zmluvných strán oprávneným orgánom, a to Stálym rozhodcovským súdom v konaní upravenom zákonom č. 244/2002 Z. z.. Poukázal na to, že v rozhodcovskom konaní pred Stálym rozhodcovským súdom rozhoduje vždy trojčlenný senát, pričom jedného člena senátu si priamo vyberá každá strana sporu a takto sa podieľa i na výbere predsedajúceho člena senátu. Rozhodcami sú pritom výhradne odborne spôsobilé a bezúhonné fyzické osoby s právnickým vzdelaním pochádzajúce z geograficky rôznych oblastí Slovenskej republiky, čo zabezpečuje prinajmenšom rovnakú úroveň ochrany práv sporových strán, dlžníka ako spotrebiteľa nevynímajúc. V tomto smere, ako aj v ďalších súvislostiach sa stotožnil s odôvodnením nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012.

10. Namietal, že súd konštruoval nový skutkový stav bez účasti oprávneného a odňal mu možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu. Zároveň nesprávne aplikoval právne predpisy, predovšetkým § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keď nijako neskúmal vôľu povinného, že nebol preukázaný jej nedostatok pri uzatváraní rozhodcovskej doložky, čím došlo k porušeniu princípu zmluvnej slobody. Taktiež sa exekučný súd nevysporiadal s odlišným právnym názorom, ktorý majú sudy toho istého stupňa, dokonca samotný exekučný súd. S odkazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 17/01 z 19. 04.2001 uviedol, že aj právna úprava po 01.01.2008, podľa ktorej sa prezumuje, že podmienka nebola dohodnutá individuálne, nič nemení na aktuálnosti uvedených záverov, keďže práve možnosť oprávneného vyjadriť sa k doteraz vykonaným dôkazom, ktoré podľa exekučného súdu určujú neprijateľnosť rozhodcovskej doložky, je nevyhnutným predpokladom na označenie dôkazných prostriedkov pre prípadný dôkaz opaku domnienky individuálneho nedojednania zmluvnej podmienky. Ďalej poukázal na skutočnosť, že pokiaľ povinným ako klientom banky bola ponúknutá rozhodcovská doložka jeho právny predchodca Poštová banka, a.s. postupoval v súlade s § 93b ods. 1 zákona o bankách, podľa ktorého banka má povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že klient má možnosť zákonom stanovenú ponuku neprijat'. Podľa jeho názoru medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnými došlo k platnému dojednaniu rozhodcovskej doložky písomnou formou podľa § 4 zákona o rozhodcovskom konaní, ktorá týmto zakladá legitimitu exekučnému titulu. Pokiaľ teda exekučný súd zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia neumožnil oprávnenému uplatniť právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku, dochádza tým k porušeniu právnej istoty a legitímnych očakávaní.

11. S poukazom na závery Ústavného súdu SR v uznesení III. ÚS 23/2013 konštatoval, že v exekučnom konaní, v rámci ktorého dochádza k nútenému vymoženiu povinnosti z právneho vzťahu, ktorého obsah je už právoplatne a vykonateľne judikovaný je bez právneho významu tá skutočnosť, že povinný bol v základnom nachádzacom konaní charakterizovaný ako spotrebiteľ. V tomto smere dochádza k neprimeranému zvýhodňovaniu povinného pred exekučným súdom, a tým k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. Exekučný súd nahrádza pasivitu povinného svojím konaním a svojou vôľou bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek úkon. Sudy tak motivujú účastníkov právnych vzťahov k pasivite.

12. Oprávnený nesúhlasil s postupom súdu, ktorý v danej veci aplikoval smernicu Rady č. 93/13/EHS a judikatúru Európskeho súdneho dvora. Smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Rozhodnutie je záväzné v celom rozsahu. Rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzné len pre nich. Pokiaľ by aj súd považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, nie je možné záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky oprieť o smernicu Rady č. 93/13/EHS, nakoľko ide o akt výlučne sekundárnej povahy, ktorého priamy normatívny význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny, a v žiadnom prípade nie interpretatívny. Taktiež pri úvahe o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky nie je možné brať do úvahy judikatúru ESD, nakoľko judikatúra ESD vzťahujúca sa na rozhodcovské doložky všeobecne alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách nie je voči jednotlivcom, a teda ani voči účastníkom tohto konania, bezprostredne záväzná.

13. Vyjadrenie k odvolaniu oprávneného podané nebolo.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v rozsahu podaného odvolania, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

15. Zo spisového materiálu je zrejmé, že oprávnený sa domáha vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKEJ, ARBITRÁŽNEJ A MEDIAČNEJ, a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. PB-O/0411/0029 zo dňa 07.06.2013. Oprávnený uplatnil svoj nárok na rozhodcovskom súde na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 23.01.2009 medzi právnym predchodcom oprávneného ako veriteľom a povinnými ako dlžníkmi.

16. V čl. 4 bode 4.11 zmluvy o úvere sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo VOP.

17. Podľa čl. 10 bodu 10.2.2 II. časti VOP v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, ktoré sú v zmysle čl. 4 bodu 4.4 tejto zmluvy jej súčasťou, sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov a/alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy, budú riešené podľa rozhodcovskej doložky v nasledovnom znení:

a) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania;

b) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.

18. Zmluvné strany sa ďalej podľa čl. 10 bodu 10.2.3 dohodli, že ak klient (povinný), najneskôr pri uzavretí bankového obchodu a/alebo zmluvy nedoručí banke písomné oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal.

19. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

20. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

22. Oprávnený podal odvolanie proti napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený k 30.06.2016. Odvolací súd o tomto odvolaní rozhoduje podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ktorý sa v zmysle vyššie uvedených prechodných a záverečných ustanovení, ako aj v zmysle § 9a ods. 1 Exekučného poriadku použije aj v tomto exekučnom konaní, pričom podľa § 470 ods. 2 CSP zostávajú právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti zachované.

23. V prejednávanej veci, v ktorej exekučné konanie začalo doručením návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Jánovi Gasperovi, PhD. dňa 20.03.2015, odvolací súd s poukazom na prechodné ust. § 243h Exekučného poriadku, aplikoval Exekučný poriadok v znení zákona účinného do 31.03.2017. V ďalšom (i predošlom) texte odôvodnenia tohto rozhodnutia preto nie je osobitným spôsobom zvyrazňované, že sa jedná o právnu úpravu pred prijatím zákona č. 2/2017 Z. z., ktorý novelizoval Exekučný poriadok.

24. V zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúmava exekučný titul aj ex offico. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmania tohto exekučného

titulu je zisťovanie toho, či bola medzi zmluvnými stranami platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve podľa § 3 a § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať. Ak sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či v tomto konaní bola daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, zo strany súdu sa nejednalo o posudzovanie vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a jeho postup nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia.

25. Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmvacej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za neďôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

26. Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že zmluva o úvere uzavretá dňa 23.01.2009 medzi právnym predchodcom oprávneného ako veriteľom a povinnými ako dlžníkmi je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase podpísania zmluvy, keďže z predloženej zmluvy nevyplýva, že by povinní pri uzatváraní zmluvy o úvere bol konali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom právny predchodca oprávneného pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti. Z uvedeného dôvodu možno uvedený právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľmi a dodávateľom v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď na právne vzťahy vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy aplikoval ustanovenia spotrebiteľského práva a posudzoval rozhodcovskú doložku ako zmluvnú podmienku z hľadiska, či nevyvoláva nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

27. Odvolací súd súhlasí aj s hodnotením súdu prvej inštancie, že rozhodcovskú doložku, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul je potrebné považovať za neprijateľnú podmienku, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľmi v neprospech spotrebiteľov. Odvolací súd zastáva názor, že spotrebiteľia sa v porovnaní s dodávateľom nachádzajú v znevýhodnenom postavení z hľadiska ich vyjednávacej sily, ako aj z hľadiska úrovne informovanosti a táto situácia ich núti, aby pristúpili na vopred pripravené podmienky dodávateľom bez toho, aby podstatným spôsobom mohli ovplyvniť ich obsah. Rozhodcovská doložka nebola individuálne dohodnutá a jej obsah bol vopred pripravený, teda z tohto pohľadu spotrebiteľia nemohli dojednanie rozhodcovskej doložky akýmkoľvek spôsobom zmeniť, mohli len úver odmietnuť alebo ho prijať a podrobiť sa tak všetkým podmienkam zmluvy a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka - zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá určuje, že spory zo zmluvy budú v prípade, že žalobcom bude dodávateľ riešené výlučne rozhodcovským súdom a v prípade, ak žalobcami budú spotrebiteľia riešené alternatívne buď pred rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom, je neprijateľná. Dodávateľ, ktorý vo väčšine prípadov podáva žaloby z obdobných úverových zmlúv nadobudol voči spotrebiteľom neprimeranú výhodu v tom, že v podstate v dopredu naformulovanej zmluve určil, kto s konečnou platnosťou vzájomný spor rozhodne a vylúčil tak ochranu práv spotrebiteľov všeobecným súdom. Takto koncipovaná rozhodcovská doložka ako zmluvná podmienka je v rozpore s požiadavkou ochrany spotrebiteľov, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, a to práve ku škode spotrebiteľov. Rozhodcovská doložka, od

ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc v tomto prípade je neprijateľná, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy neplatná.

28. K námietke oprávneného o splnení povinnosti banky vyplývajúcej s ust. § 93b ods. 1 zákona o bankách odvolací súd uvádza, že zo zákona o bankách síce vyplýva povinnosť banky ponúknuť klientovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, avšak z neho nevyplýva povinnosť zakotviť rozhodcovskú doložku priamo vo formulárovej zmluve, v obchodných podmienkach, resp. všeobecných obchodných podmienkach, ktorých obsah klient nemôže ovplyvniť. Návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky môže banka predložiť aj ako samostatný návrh, ktorý by umožňoval v danom prípade spotrebiteľovi dojednať rozhodcovskú doložku individuálne. Spotrebiteľ (klient) svojim podpisom na formulárovej zmluve, ktorej súčasťou sú aj všeobecné obchodné podmienky upravujúce rozhodcovskú doložku, vyjadruje súhlas tak so samotnou zmluvou, ako aj s Všeobecnými obchodnými podmienkami, a tým aj s rozhodcovskou doložkou v nich obsiahnutou a preto reálne nemá možnosť neprijať návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky bez toho, aby tým nezmaril uzavretie zmluvy.

29. V súvislosti s námietkou oprávneného o porušení jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 6 ECdo 232/2013 zo dňa 30.09.2014, v ktorom Najvyšší súd konštatoval, že „ak by za porušenie zásady kontradiktórnosti mal byť považovaný aj procesný postup exekučného súdu spočívajúci v tom, že po vyžiadaní si úverovej zmluvy od oprávneného, neoboznámil tohto účastníka exekučného konania so svojím stanoviskom o neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v tejto zmluve, potom podľa názoru dovolacieho súdu, za situácie, že platné právo pripúšťa proti rozhodnutiu exekučného súdu o zastavení exekúcie, alebo zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podanie odvolania, treba tento nedostatok považovať za zhojený možnosťou oprávneného vyjadriť svoje námietky ku skutkovým zisteniam exekučného súdu vyvodeným z ním predloženého listinného dôkazu a k právnym záverom z toho vyplývajúcim v podanom odvolaní. Iný názor, vychádzajúci z nemožnosti zhojenia uvedeného nedostatku inak než zrušením rozhodnutí odvolacieho a exekučného súdu a vrátením veci na opätovné rozhodnutie, by odporoval zásade efektivity konania, pretože zrušenie rozhodnutí by zbytočne zvyšovalo náklady účastníkov konania ako aj náklady na výkon súdnictva, a tým by bolo aj v rozpore s jedným zo základných princípov právneho štátu, ktorým je princíp racionality“.

30. Taktiež argument oprávneného poukazujúci na aplikáciu Smernice Rady ES 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a judikatúry Európskeho súdneho dvora krajský súd nepovažoval za dôvodný, nakoľko exekučný súd v rozhodnutí aplikoval v prvom rade vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.

31. Námietkami oprávneného, ktoré sa týkali aplikácie ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní sa odvolací súd podrobnejšie nezaoberal z dôvodu, že okresný súd na prejednávanej vec neaplikoval uvedené ustanovenie a aplikovať ani nemohol, keďže od 1. januára 2015 je platná a účinná novela zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, vykonaná zákonom č. 336/2014 Z. z., ktorá zrušila ustanovenie § 45 tohto zákona, v dôsledku čoho považoval tieto námietky za irelevantné. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné dodať, že ak sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či v tomto konaní bola daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, zo strany súdu sa nejednalo o posudzovanie vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, ale o posúdenie, či rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný, bola platne dojednaná.

32. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre začatie (vedenie) exekúcie, preto napadnuté uznesenie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).